

Ο
δυσσέας

Ε
λύτης

Πληροφορίες

Ο Οδυσσέας Ελύτης (Οδυσσέας Αλεπουδέλης) γεννήθηκε στις 2 Νοεμβρίου 1911 στο Ηράκλειο της Κρήτης, αλλά η οικογένειά του προερχόταν από τη Λέσβο. Υπήρξε ένας από τους μεγαλύτερους Έλληνες ποιητές, βραβευμένος με Νόμπελ Λογοτεχνίας το 1979, ήταν ο τελευταίος εκπρόσωπος της λογοτεχνικής «γενιάς του 30».

Ως εκπρόσωπος αυτής της γενιάς προσέγγισε τις ρίζες μιας ελληνικότητας μέσα από την επαναστατική οπτική του ευρωπαϊκού μοντερνισμού. Το προσωπικό ύφος του έργου του στηρίζεται αφενός στην ελληνική παράδοση και σε έναν έντονο λυρισμό, αφετέρου στον υπερρεαλισμό όπως φαίνεται στις δύο πρώτες ποιητικές συλλογές του Προσανατολισμοί (1940) και Ήλιος ο πρώτος (1943).

Το 1959 εκδίδεται η ποιητική σύνθεση Το Άξιον Εστί, ένα μοναδικό λογοτεχνικό έργο στο οποίο ο Ελύτης αντλεί το υλικό του από την ελληνική μυθολογία, φύση και παράδοση, από το βυζαντινά μέχρι και τα νεότερα ελληνικά γράμματα, σε μία επική και λυρική μαζί σύνθεση υψηλής αισθητικής αξίας και τεχνικής αρτιότητας, η οποία χαρακτηρίστηκε δικαίως ως εθνικό έργο εφάμιλλο με εκείνα των Δ. Σολωμού, Κ. Παλαμά και Α. Σικελιανού.

Η αναγγελία της απονομής του βραβείου Νόμπελ Λογοτεχνίας από τη Σουηδική Ακαδημία έγινε στις 18 Οκτωβρίου «για την ποίησή του, η οποία, με φόντο την ελληνική παράδοση, περιγράφει με αισθητική δύναμη και διανοητική διαύγεια τον αγώνα του σύγχρονου ανθρώπου για ελευθερία και δημιουργικότητα», όπως αναφέρει το σκεπτικό της απόφασης, χαρακτηρίζοντας το «Άξιον Εστί» ως ένα από τα αριστουργήματα της ποίησης του 20ού αιώνα. Ο Ελύτης βραβεύτηκε στην καθιερωμένη τελετή απονομής στις 10 Δεκεμβρίου του 1979, παραλαμβάνοντάς το Νόμπελ από τον βασιλιά Κάρολο Γουστάβο και γνώρισε παγκόσμια δημοσιότητα. Τον επόμενο χρόνο κατέθεσε το χρυσό μετάλλιο και τα διπλώματα του βραβείου στο Μουσείο Μπενάκη. Ήταν το δεύτερο Νόμπελ για την Ελλάδα, ύστερα από αυτό του Γιώργου Σεφέρη το 1963. Η αναγγελία της βράβευσης έγινε δεκτή από τον Ελύτη με την ψυχραιμία και σεμνότητα που πάντα τον διέκρινε.

Πηγή: Αρχείο ΕΡΤ